



Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora būtų tokia, kur tikybiniai principai atmetti.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

tris mėnesiai \$3.00
 šešer mėnesiai \$5.00
 metams \$4.00
 už ribelį metams \$4.25
 Vienas numeris 3c.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No. 97 279

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., RUGPJŪČIO (AUGUST) 18 d., 1917 m.

Popežiaus taikos atsišaukimas.

Vadams kariaujančių tautų:

Nuo pat mūsų popiežiaus pradžios didžiai Europinei kare balsei siaučiant virš visko mes rūpinomės trimis dalykais: užlaikyti pilną bešališkumą sulgy visų kariaujančių tautų, kaip tai pritinka tam, kurs yra visų tėvas ir kuris myli visus vaikus lygia meile. Nuolatai pagal išgalę daryti gerą, neskiriant ypatingą, neskiriant tautų arba tikybos, nes taip liepia mielaširdystės įstatymas, kurs yra augščiausias Kristaus palikimas. Galop kaip mūsų taikos pasiuntinystė reikalauja, tai mes nepraleidome jokios progos vesti tautas ir jų vadus prie apsvartymo ir įvykinimo teisingos ir pastovios taikos.

Kas tik sekė mūsų darbus per šius tris skaudžius tik praėjusius metus, tas lengvai gali pripažinti, kad jei mes visada buvome ištikimi savo pasiryžimui būti pilnai bešališkais ir mielaširdingais, tai mes ir nesiliaujame raginti tautas ir kariaujančius brolius vėl patapti broliais, nors visos mūsų pastangos linkui to prakilmas tiklo nevisuomet išėjo eikštėn.

Pirmų karės metų pabaigoje mes atsišaukėme į kariaujančias tautas ir iš širdies kvietėme prie taikos, nurodant kelius prie garbingos ir pastovios taikos. Ant nelaimės mūsų atsišaukimas nepasiekė tikslo ir karė dar du metus tęsė su visomis baisenybėmis. Ji dar paarsėjo, prasiplatino ant žemės ore ir jūrėje ir matėsi, kaip neapgintuose miestuose ir sodžiuose platinosi mirtis ir terionės ir dabar kiekviena gali įsivaizdinti, kaip kančios visų pasididintų ir pasunkėtų, jei mėsnesius arba dar blogiau metus prasitęstų po trijų karės metų.

Ar-gi šis civilizuotas pasaulis nieku nebus kaip tik mirties laukų? Ir Europa šlovinga ir vaisinga ar-gi ji pašėlimo apimta pulsisi prie bedugnės ir papildys patžudystę.

Tokiamė baimė padėjime ir akivėzdoje tokio baisaus pavojaus, mes neturime jokio politiško tikslo, mes neklausome nei vieno patarimo, ne-užstojame nei vienos kariaujančių pusų, o tik verčiame esame augščiausios pareigos jausmu, kaip tėvas visų tikinčiųjų, prašomas savo vaikų įsikšti ir tirti savo taikinantį žodį.

Per balsą visos žmonijos ir proto mes dar kartą šaukiame prie taikos ir atnaujiname atsišaukimą į tuos, kurių rankose yra tautų likimas. Bet kad nekaltėti apskritais brožais, kaip tai pirmian pagal aplinkybių reikėjo daryti, mes dabar pasiūlome apčiuopiamus ir praktiškus pasiūlymus ir kviečiame kariaujančių valstybių valdžias sukėti ant sekančių punktų, kurie mums išrodo galės būti pamatu teisingai ir pastoviai taikai, paliekant išnagrinti ir pabaigti juos.

Pirmiausia visų pamatinis punktų turi būti pakeitimasis

ginklų spėkos morale teisybės spėka; pasekme to bus sutikimas nusiginkluoti pagal nutartas taisykles ir garantijas, paliekant ginkluotų spėkų užlaikymui tvarkos kiekvienoje valstybėje. Į vietą armijų įsteigti arbitracijos teismai, su augšta pareiga taikinti pagal nustatytas taisykles ir bausti tas valstybes, kurios atsisakys pavesti savo ginčą arbitracijai arba nepriims tos įstaigos nutarimo.

Kuomet teisybė augščiau visoko bus pastatyta, tai visos klytys tautų komunikacijai bus pašalintos tam tikromis taisyklėmis, tikra laisvė ir visų naudojimas jurėmis užtikrinta ir atsidaryta nauji šaltiniai gerovės ir progreso.

Kalbant apie karinius nuostolius, tai mes nematome kitokio to klausimo išrišimo, kaip tik visiems atsižadėti atlyginimo, nes tas gausiai atsiųgintų nusiginklavimu ir įsitikinti, kad daugiau nereikės kariauti.

Jei karkuriuose atsitikimuose ir bus pripažinta atlyginimas reikalingas ir naudingas, tai vis-gi bus reikalingas, kad kariaujančios valstybės pasitrauktų iš užkariotų žemių.

Todel Vokietija turi pasitraukti iš Belgijos ir užtikrinti jai pilną ekonomiską, politiską ir militarę nepriegulmybę.

Pasitraukimas iš užkariotų Francijos ir sugražinimas Vokietijai jos kolonijų.

Kaslink kilusių teritorijalių klausimų, kaip va tarp Austrijos ir Italijos Vokietijos ir Francijos, tai atsižvelgiant į nusiginklavimo palaimą, kariaujančios valstybės turėtų ramiu būdu tą išrišti, atsimenant, kaip viršų minėta, tautų aspiracijas, jų ypatingus troškimus ir abelną žmonijos gerovę.

Laikantis tos pat lygybės ir teisybės galima bus išrišti ir kitus teritorijalius ir politiškus klausimus, kaip Armenijos, Balkanų valstybių ir teritorijų sudariusių dalį senobinės Lenkijos, kurios praklinios ir istoriškos tradicijos ir kentėjimai, kuriuos ji perken-tėjo ypač laike dabartinės karės, privalo iššaukti tautų užuojautą.

Tokie tai yra pamatai, ant kurių, mes manome, ateities reorganizacija turi statytis. Jie yra tokie, kad nedaleis atsikartojimą panašių susirėmimų ir prirengs išrišimą ekonomiško klausimų taip svarbių ateičiai ir medžiaginei gerovei visų kariaujančių tautų.

Todel, atsikreipiant į jus, kurie šioje valandoje tvarkote kariaujančių tautų likimą, mes trokštame, kad jūs tą priimtūmėte ir tuoj baigtumėte kovą, kuri labiau ir labiau išrodo nenaudinga skerdynė.

Visas pasaulis pripažįsta, jog garbė armijų abiejų pusų yra saugi. Išklansykite todėl mūsų meldimo, priimkite mūsų brolišką kvietimą, kurį siunčiame vardu Dieviško Atpir-kėjo, Taikos Karaliačio. At-

siminkite apie sunkią atsakomybę prieš Dievą ir prieš žmones.

Nuo jūsų nusprendimo pri-guli atsilis ir džiaugsmas nesuskaitomų šeimynų, gyvybė tūkstančių jaunų vyrų; vienu žodžiu laimė žmonių, kuriems yra jūsų pareiga suteikti gerovę.

Tegu Dievas jūs įkvepia nutarti sulgy Jo šventos valios. Tegu Dievas duoda, kad jūs užsielnydami pagyrimą sa-viškį, taip-gi užsitarnautumė-te šaunų taikininkų vardą nuo ateinančių gentkarčių.

Kaslink mūs pačių, atsidavusių maldai ir metavonei, su visais ištikimais, trokštančiais taikos, prašome jums šviesos ir palengvinimo nuo Dvasios Šventos.

(Pasirašo) Benediktas.
 Vatikanas rugpjūčio 1 d.

POPEŽIAUS PASIULIJIMO ATBALSIAI.

Kaip gaima buvo tikėtis pasaulio spauda įvairiai atsiliepi į popiežiaus taikos pasiulijimą. Amerikos laikraščių didžiama labai prielankiai rašo, priduo da didelę svarbą ir išreiškia viltį, jog Šventojo Tėvo pasiulijimas atneš gerus vaisius.

Tie, kurie laikosi tvirtai taikininkų pusės, išranda, jog karė reikia tęsti iki pergalės ir jog popiežiaus pasiulijime per daug vokiečiams skiriama. Tai Anglijos laikraščiai popiežiui ir prikiša, kad siulomose išlygose vokiečiams per daug pripažįstama.

Ką valdžios mano, tai kitas dalykas. Suv. Valstijų valdžia apreiškė, jog tame klausime susinė su kitomis valstybėmis.

Buvo paskelbta laikraščiuose būk valstybinis sekretorius Lansing išsitaręs, jog popiežiaus pasiulijimo negalima priimti. Tai sekretorius paskelbė, jog to nesakęs.

Iš naujos Rusijos ambasados apreiškta, jog "Vatikano pasiulijimą reikia imti rimtai, gal būt kaipo rimčiausią taikos pasiulijimą iki šiol darytą."

Rusija esanti pasiryžus kariauti per žiemą, bet mielai priimsianti taiką, kuri išrodys arti jos formulos.

Dar Rusijos ambasada priduria, kad popiežiaus žodžio svarbą nereikia mažinti tuo, būk Šventasis Tėvas tą žodį tarė vokiečių katalikų prašomas.

Apskritai imant karštiesiems taikininkams nepatinka, kad popiežius nepėikė teutonų, ko bešališkas taikininkas jokiu būdu niekuomet negali padaryti.

Bet ir karštieji taikininkai su pagarba atsiliepi į popiežiaus pasiulijimą. Pastebėti na tas, jog kasdien vis daugiau svarbos tam pasiulijimui duodama.

Ispanijoje dideli streikai.

STREIKAI PLATINASI.

Streikai pradeda apimti visą Ispaniją. Jau buvo smarkių susirėmimų su kariuomene. Valdžia baidisi priemonių griebsi slopinti streikus.

Barcelonoj viename susirėmime streikininkų ir kareivių krito 6 žmonės, sužeista 9.

Sustreikavo darbininkai įvairių pramonės šakų. Barcelonoj į vietą sustreikavusių motormanų ir konduktorių buvo pastatyti kareiviai važiuoti trytykariais. Tai streikininkai užatakavo trytykarius ir bombardavo pagalais, plytgalais ir kuo papulė. Tai trytykariai sustojo ėje. Visos krautuvės uždarytos.

Agitatoriai automobiliais važinėja ir laido glėbiais proklamacijas ir brošūras. Tokie agitatoriai areštuojami.

Valdžia užtikrino visuomenę, jog maistinėkai tuoj bus suvaldyti ir tvarka įvyks greit. Sako, jog streikas pavarytas klaidingais keliais ir minios karštgalvių neklansys.

Ispanijos sostinėj Madride ir-gi buvo prasiplatinę streikai. Tuoj kilo riaušių ir susikirtimų su kariuomene. Valdžia aštriai ėmė slopinti streikininkus ir riaušes apsiesto. Madride didžiama krautuvų uždarytos.

Svarbesniasias gatves patruluoja kareiviai. Kaikurioms gatvėmis streikininkai parodavo.

Ispanijos premieras Dato apreiškė, jog prie streikų ir prie riaušių sukurstė anarchistai ir jokių plėnų bei reikalavimų streikininkai neišstātė.

Duonkepiei Madride sustreikavo. Tai gyventojams paroduoda kareivišką duoną.

Traukiniai nors susivėlinda, bet vaikština.

Valdžia įsakė suareštuoti socialistų partijos vadus.

Socialistų ofisuose rasta kurstančių, priešvaldiškų proklamacijų.

Streikai ir riaušės labiausia prasiplatino Madride ir Barcelonoj. Kitur kolkas nedaug teapsireiškė.

KARĖ PRIEŠ ŽIURKES.

Stockholmo miestas prižadėjo gyventojams mokėti po pus-trėčio cento už kiekvieną žiurkę. Iš žiurkių išspaudžiama taukai mului ir tepalams.

KARĖ BELAISVIAI VOKIETIJOJE.

Šiomis dienomis gavome iš Danijos įvairių atviručių (post-cards) iš karės belaisvių gyvenimo.

Jose atvaizdina kaip mūsų broliai ir sesutės grįžta į Lietuvą, jų mokyklos užimtoje Lietuvoje ir kitokie vaizdeliai.

Pirkdami tas atvirutes paremsite vargstančius belaisvius.

REIKIA KAIZERI PRASALINTI.

S. Gompers, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, sako, jog "ką tik popiežius sako, tai tą darbininkai turi rimtai apsvartyti." Bet sakė, jog popiežiaus paduotieji taikos punktai neužtikrina pastovios taikos. Girdi, kaizerį būtinai reikia prasalinti, kol girdi kaizeris valdys Vokietiją, tol karė turi testis.

HOLANDIJA GAL STOS KAREN.

Holandija siūnia komisiją į Suv. Valstijas. Toji komisija bandys išprašyti šios šalies valdžios leisti gabenti maisto į Holandiją.

Holandija iš Amerikos javų turi gauti 75.000 tonų kas mėnuo. Jei ne tai jai badas. Tuomet ji turėtų prašyti maisto Vokietijos. O Vokietija reikalauja, kad stotų karėn prieš taikininkus, tai tuomet dalinsis tuo, ką turi. Gi Amerika nenori leisti maisto į Holandiją todėl, kad per Holandiją to maisto gali vokiečiai gauti.

"KAIZERIS WILSON."

Washingtonė sufragietės buvo sudarę ypatingą demonstraciją. Su veliavomis ant kurių buvo parašyta "Kaiser Wilson" maršavo linkui Baltųjų Rāmų. Jom pastojų kelią policija. Prisidėjo ir jurininkai. Jas be ceremonijų išvaikė, o jų ofisus Cameron namuose padarė visokią netvarką. Vienas kareivis užlipo ant jų namų nuėmė veliavą su parašu "Kaiser Wilson" ir taip-gi amerikonišką veliavą. Policija pėšė su ilgaplaukėmis dvi valandis su viršum.

PERDIRBO Į KARINĮ SUMBARINĄ.

Vokietijos valdžia prekinį submariną Deutschland, kurs keletą kartų buvo atsilankęs į Suv. Valstijas, tapo perdirbtas į karinį submariną.

Biznieriai nepraleiskite progos

APSIGARSINKITE "LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIJE 1918 m."

L. D. S. II Seimas nutarė kiekvieną metų išleisti L. D. Kalendorį, neatsižūrint į brangumą popieris ir kitokių spaus-tuvei reikalingų daiktų.

L. D. Kalendorius 1918 m. bus labai įvairus ir žymiai pagerintas.

Formatas bus 6 X 9, mažiausia 128 pusl. su įvairiais paveikslais ir tt.

APGARŠINIMŲ KAINOS:
 Už visą puslapį \$14.00
 " 1/2 puslapio 7.50
 " 1/4 " 4.50
 " 1/8 " 2.50

Nelaukite ilgai, nes jau pradėtas rengti ir spauda. Pirmiaus prisistūstus įdėsimė pirmoje vietoje.

Apsvarstykite, tai geriausia proga išgarsinimui biznio.

Apgarsinimų kopijas siųskite šiuo adresu:

"Darbininkas"
 242 W. Broadway,
 So. Boston, Mass.

Talkininkai sujudo.

Francijoje talkininkai pradėjo smarkias atakas. Anglai ir francūzai Belgijoje pėmė sodžių Langemack. Pėmė arti 2.000 vokiečių ir nelaisvė.

Apskritai imant talkininkai pavarė ofensyvą 18 mylių fronte. Iš pradžios smarkiai bombardavo vokiečių pozicijas, o paskui darė atakas.

Talkininkai skelbia, jog atakos buvo pasekmingos ir pozicijas, kurias buvo užmanę paimti, pėmė, bet vokiečiai skelbia, jog atsilaike prieš atakas ir pridarę antpuolan-tiams daug nuostolių.

Francijoje Lens fronte talkininkai užėmė kalną No. 70. Pats miestas Lens yra griuvėsių krūva ir daugiau niekas.

Verduno fronte pasididino artilerijos mūšiai.

RUMUNIJOS FRONTE.

Rusai ir rumunai tebsitrukia atgal. Tik kaikuriuose vietose teuzsipliekia karštų mūšių. Svarbiausias susikirtimas buvo palei upe Seret. Čia grumėsi vieni rumunai ir turėjo skubiai keltis per upę. Besikeliant per Sereto upę rumunų teko nelaisvėn 3.600, su 16 ar-motų ir 50 kulkosvaizdžių. Vokiečiai skelbia, jog tarpe jų rumunų rasta keletas francūzų.

Rumunų karvedžiai pripažįsta, jog turėjo pasitraukti.

KONFISKUOS BULVES.

Vokietijos valdžia ketina konfiskuoti visas bulves metų pradžioj ir išduoti jas tik pagal korteles.

EX-CARĄ IŠGABENO Į SIBERIJĄ.

Rusijos laikinoji valdžia išgabendino ex-carą su jo visa šeimyna į Siberiją į Tobolsko miestą.

Išgabeno slapta. Apie tai niekur nebuvo skelbta. Ex-caras važiavo labai nusiminęs, carienė-gi džiaugėsi iš permaitnos. Su ex-caru išvažiavo jam ištikimi princas Dolgorukov ir grafas Benckendorff.

Po ex-caro išgabenimo kilo visokių paskalų, visokių gandų. Vieni šiaip kiti taip aiškina. Sako, kad valdžia susekus rengimą kontr-revoliucijos ir dėl atsargumo prašalino ex-carą.

NETEKO DARBO.

Kai Rusijos ex-caras tapo išvežtas Siberijon, tai jo visi palociai tapo uždaryti. Per tai 25.000 tarnų neteko darbo.

ATAKAVO VENECIJĄ.

Iš Austrijos pranešama, jog austrų lakūnai skraidė Vene-cijos padangėse ir ant arsenalo numetė 4 tonas bombų.

FINAI SUSIŠAUDE SU RUSIAIS.

Helsingforsė rusų kareiviai buvo susišaudė su finais. Keletas finų nušauta.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Laikė liepos mėnesio Vokietija neteko kareivių užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn patekusiems 89.863. Iš jų užmušta 21.389, nelaisvėn pateko 14.620, sunkiai sužeista 13.896.

Federacijos Kongresas.

Septintasis Federacijos Kongresas šiais metais bus laikomas rugsėjo 25, 26 ir 27, Philadelphia, Pa.

Kadangi Federacijai yra paskirta gan plati darbo dirva, tai yra, rūpintis lietuvių reikalais aplamai, o Amerikos ypatingai. Ir kadangi dar labai žymi dalis tos dirvos teberingso dirvonais,

Todel-gi yra nuosirdžiai kviečiamos visos mūsų garbingos organizacijos, draugijos ir parapijos skaitlingai atsiųsti į būsimąjį Kongresą savo parinktesnius atstovus įteikdami jiems savo naudingus nutarimus.

Nereikia čia beveik ir minėti, kad mūsų tautos veikėjai ir inteligentai pasiskubins į Kongresą, idant sustiprinti silpnėniųjų dvasią ir veikimą savo referatais ir šiaip naudingais ir protingais patarimais

KUN. J. AMBOTAS,

Federacijos Pirmininkas.

P. S. Į kongresą galės siųsti delegatus: a) parapijos po 3 delegatus (su žinia kun. klebono), b) visos gi draugijos ir centrinių organizacijų kuopos — po 1. Jei tos draugijos, ar kuopos turi daugiau, kaip 100 narių, tuomet gali siųsti nuo kiekvieno šimto narių po 1 atstovą. Centrinių organizacijų valdybos gali ir-gi siųsti į kongresą savo reprezentantus — nedaugiau, kaip po 3.

K. J. A.

Žinokite savo teises.

Visokiais teisiškais reikalais kreipkitės prie manęs. Speciališkas pataravimas del lietuvių. Visokias bylas vedu Massachusetts valstijos teismuose. Aš samdau perkaltbetojus del Rusų, Lenkų ir Lietuvių. Ofisas atdaras vakarais. Kreipkitės per telefoną arba rašykite:

JAMES M. KEYES, Advokatas,
 350 Broadway, So. Boston, Mass.
 Tel. South Boston 50212 arba S. B. 600.
 Jeigu viena linija užimta šauk prie kitos.

DARBININKAS

Kina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Laidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:

Metams tris kartus savaitėje.....\$3.00
Užrubežyje metams.....\$4.25

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly.....\$3.00
6 months.....\$1.50
Foreign countries yearly.....\$4.25

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, South Boston, Mass.

SV. TĖVO BALSAS.

Šv. Tėvo Benedikto XV-tojo atsiliepimas į kariaujančių šalių valdžias — tai vienas iš svarbiausių politinių aktų šių laikų. Jo svarbą pripažįsta net krikščionių tėvo priešininkai. Niekas negalėjo taip giliai ir teisingai į dalykus pažvelgti, kaip Šv. Tėvas, nes iš pasaulio valdovų jį visi vienas už laikė absoliutų neutralumą ir jam aiškesnės, negu kam kitam tikrosios priežastys šios karės, kaip ir visų kitų karių, todėl ir galėjo jį aiškiau ir jį pažvelgti, negu kas kitas.

Iš antros pusės niekas negalėjo iškelti taip galingo balso, kviečiančio į taiką, kaip Šv. Tėvas, nes jį inkvėpė ne politiški šios žemės išrovėkavimai, bet Dievo įviesa ir Dvasia.

Atsiders jojo aktaš į rankas nevieno bedievio ir masono, kuriems ne viename krašte jau pasisekė iki valdžios dasigauti. Ir tie bent valandėlę bus priversti atsiminti paniekintą jį Kristų ir būti po intekme Jojo vietininko ant žemės.

Svarbiausieji, pamatiniai Šv. Tėvo reikalavimai: pripažinti visoms tautos teisę laisvai plėtoties; visoms šalims nusi-ginkluoti, steigiant tarptautinį tribunolą nesuipratimams išrišti; vengti po karės kerštų ekonominėje dirvoje. Tie reikalavimai pripildo džiaugsmu širdis visų tų, kurie tiki ir tiesą ir teisingumą. Lai tik jie bus priimti ir pripažinti, o tuo pat pasaulis syki ant visados pasiluosuos nuo karių, nes išnyks jų priežastys.

Juo didesnis džiaugsmas trims šimtams milijonų pasaulio katalikų, išgirdus tą savo tėvelio balsą. Neabejojame, kaip visų jų širdys gyvai su-plaks, karštai pritardamos šiam Šv. Tėvo žygiui. Ir Katalikų Bažnyčios priešininkai pripažįsta, kad šis Šv. Tėvo žygis yra begalinis svarbos, nes jįsi uždegė šimtus milijonų pasaulio katalikų, t. y. tokią pajėgą, su kuria visi turi skaitytis.

Dar tik keletą mėnesių atgal Sv. Valstijų prezidentas, pradėdamas taikos judėjimą, panašius pageidavimus išreiškė, kaip ir dabar Šv. Tėvas. Tuomet Šv. Tėvas prezidento balsui nuosirdžiai pritarė. Bet tą balsą nustelbė Anglija. Ir netik nustelbė, bet netrukus pačią Ameriką į karę intraukė. Dabar Washingtono diplomatai jau pasiskubino atspėti, kad prez. Wilsonas atmesias Šv. Tėvo pasiūlymą susitaikinti. Bet jeigu tai ištikrųjų įvyks, koks nenuoseklumas bus padarytas iš pusės prez. Wilsono.

Labai galimas daiktas, kad ir šį kartą Anglijai ir jos bi-žionėms pasiseks taikos pasiūlymą atmesiti ir karę tęsti toliau. Bet iš antros pusės žino-me, kaip ta pati Anglija ir Francija yra nuvargintos ka-rės, kaip nenoromis eina į ka-rę Amerikos gyventojai. Šv. Tėvas pataikė paganti puikų psichologiską momentą. Jei ne-tuojau pat, tai be abejo neto-

limoje ateityje taika turės įvykti. Taikos judėjimas jau pradėtas ir jokia galybė neįstengs jo sustabdyti.

Mes, lietuviai katalikai, tą judėjimą nuosirdžiai visur ir visados remkime. Kaip katalikams — užtenka savo tėvelio žodžio ir paragavimo. Kaip lietuviams — mums dau-giau užtarymo savo tautos siekiams galima tikėtis iš Ap. Sosto ir iš prez. Wilsono negu iš Anglijos valdžios, ar net Rusijos socialistų ir anarchis-tų. Vien džiaugties galime, kad vyriausiu pasaulio taikin-toju yra ne kas kitas, kaip Šv. Tėvas. Be abejo ir būsimame tautų tribunale Šv. Tėvas turės turėti savo atstovą; jojo balsas bus net svarbesnis, negu kitų, nes Šv. Tėvas — tai vi-natinis žmonių valdovas, netu-ris siaurų politiškių siekių ir iš-rovavimų.

A T S A K Y M A S

į kun. P. Augustaičio ir g. g. V. Lukoševičiaus, J. Miliausko ir K. Krušinsko atvirą laišką, tilpusį "Darbininke" Liepos 27-tą dieną šių metų.

Gerbiamejį: —

Tiesia, kad Centralio Komiteto nukentėjusiems del karės šelpiti susirinkime Lapkričio 30 d. 1916 metų buvo priimta rezoliucija, nurodanti Raudonąją mKryžių pasiūsti: \$50.000 ir Lietuvą per Švedų-Lietu-vių Komitetą \$10.000.00 Litua-nijos Draugijai Fribourge, Šveicarijoje ir \$2000.00 Global Petrograde.

Tiesia taipogi, kad tie \$10.000.00 Lituanijai ir \$2.000.00 Global buvo pasiūsti ir gauta jų pakvitavimai. Sausio 4-tą dieną Amerikos Randonasis Kryžius buvo pasinutęs Ame-rikos ambasadoriui Berline \$50.000.00 su įsakymu perduoti tuos pinigus g. A. Smetonai ir kun. P. Dogelini, kaip to norėjo ir kun. V. Bartuška ir sutiko kiti Centralio Komiteto nariai. Tuos \$50.000.00 amba-sadorius Gerardas buvo gavęs, bet tik del jam vienam žinomų priežasčių tų pinigų neindavė minėtiems asmenims, ir p. Ge-rardas po sugrįžimui į Sovie-nytas Valstijas apie Balandžio mėnesį tą \$50.000.00 sugrąžino Raudonajam Kryžiui.

Tiesia ir tai, kad sausio 16-tą dieną, 1917 m. C. K.-tas per-leido kitą rezoliuciją, nurodan-čią Raudonajam Kryžiui pa-siūsti \$5.000.00 Global Petrograde, \$25.000.00 Lituanijos dr-jai Fribourge ir visus liku-sius ir užimtąją Lietuvą. Tuo-jau tos rezoliucijos kopija bu-vo pasiūsta Raudonajam Kry-žiui su prašymu išsiųsti pini-gus kaip galint greičiau.

Kaip tik apie tą laiką mūsų draugai, socialistai, pradėjo kištis į Centr. Komiteto ir Rau-donojo Kryžiaus reikalus, siūz-dami jų susirinkimuose priim-tas rezoliucijas ir laiškus su reikalavimu surinktus neku-riose vietose Lietuvių Dienoje pinigus atiduoti ir jų fondą, o ne į Centralio Komiteto. Šis keistas pasielgimas iš socia-listų pusės suklaidino Raudonajį Kryžių, kuriam laikui

Tečiau po tinkamo išsiaiški-nimo, Randonasis Kryžius tei-singai ir prideramai išsiskirstė gautuosius pinigus tarp fondų. Galutina apyskaita dar ne-buvo užbaigta ligi paskutinių-jų Balandžio dienų šių metų.

Diplomatiniai ryšiai tarp Suvienuytųjų Valstijų ir Impe-riatoriškos vokiečių valdžios buvo nutraukti vasario 3 d. 1917 ir Balandžio 6-tą dieną 1917 m. Suvienuytos Valstijos paskelbė Vokietijai karę.

Suvedus galutiną apyskaitą Am. Randonasis Kryžius norė-jo tuo laiku išsiųsti likusius \$127.000.00 ir Lietuvą per Šve-dų-Lietuvių Komitetą Stock-holme, bet Valstijos Departa-mentas nedavė leidimo siųsti tos sumos į vokiečių užimtą že-mę. Gi visi pinigai skirti Glo-bai, Petrograde ir Lituanijai Fribourge buvo išsiųsti ir tos draugijos jau pakvitavo juos.

Centralis Komitetas dejo vi-sas pastangas, kad tik išsiun-tus visus pinigus į Europą ir kad jie patektų ir užimtąją Lie-tuvą, bet Valstijos Departa-mentas neleido pirma ir dabar neleidžia siųsti jokių pinigų į vokiečių užimtasias šalis.

Siuntimas pašalpos nukentė-jusiems del karės yra p. Joseph C. Grew žinioje, Valstijos De-partamento, kuris pirmiau bu-vo ambasadoriaus Gerardo pa-tarėju Berline ir kuris gerai yra susipažinęs su šelpimo dar-bu Lietuvoje.

Pranešimas apie pinigų sto-vų, komisijos paskirtos Centra-lio Komiteto susirinkime sausio 16-tą dieną 1917 buvo padarytas ir paskelbta didu-moje Am. lietuvių laikraščių ir nebuvo jokio užmetimo del tei-singumo tų žinių. Galutinio pranešimo apie išskirstymą pi-nigų šiuo laiku padaryti nega-lima, kadangi dar didelė su-ma pinigų yra Raudonojo Kry-žiaus rankose.

Jūsų atviras laiškas labai mane nustebino, kadangi Jūs visi patys, savo valia esate rez-ignavę arba pasitraukę iš Centr. Komiteto. Dabar jūs reikalaujate, kad aš sušauk-čiau Lietuvių Dienos Komiteto susirinkimą ir jus pakviestau į jį. Aš noriu pastebėti, kad Wilkes-Barre's Visuotiname Susirinkime Centralio Komite-to vardas buvo priimtas kaipo "Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas nukentėjusiųjų del karės šelpiti," nežiūrint to jūs savo laiške vadinat jį "Lietu-vių Dienos Centralis Komite-tas." Aš išreiškiu apgailesta-vimą, kad jūs pasitraukėte patys iš Centralio Komiteto, nepabaigę savo darbo, kurį jums pavedė atlikti katalikų visuomenė. Kiti iš jūsų reika-lavote tuojau po sausio 16-tos dienos susirinkimo, kad ir aš rezignuočiau, ar pasitraukčiau iš Komiteto. Aš atsakiau jums, kad aš nerezignuosiu toliai, koliai neišpildysiu prideramai uždėtųjų ant manęs prieder-mių. O jūs vienok, žinodami, kad Centralio Komiteto darbas dar neužbaigtas, pasitraukė-te, arba rezignavote iš Komite-to, šalinamiesi nuo tų prie-dermių, kurias uždėjo jums katalikų visuomenė.

Todel aš negaliu sušaukti tokio susirinkimo, kokio jūs reikalaujate, bet patariau, jei jūs norite sugrįžti ir daly-vauti Centralio Komiteto susirinkimuose, kad jūs padotu-mėte Amerikos Lietuvių Centra-liui Komitetui nukentėjusiųjų del karės šelpiti prašymą su nurodymu visų faktų ir prie-žasčių, del kurių jūs norite su-grįžti į jį. Po padavimui to prašymo Centralis Komitetas apsvairstys jį savo susirinkime ir jei prielankiai jums nutars, tai duos jums žinią apie laiką ir vietą Centralio Komiteto su-sirinkimo, kuriame jūs galėsi-te dalyvauti.

Su pagarba
J. S. Lopatto, Prezidentas
Centralio Komiteto.
Wilkes-Barre, Pa.
Aug. 14, 1917.

Red. prierasas. Mes tikimės, kad mūsų išrinktieji Lietuvių Dienos ar Centralio Komiteto nariai atsitys p. Lopattai ne

DARBININKAS

prašymą, bet tikrą prirody-mą, jog jie dar tebėra minėto komiteto nariais. Tos bent nuomonės yra visa katalikų vi-suomenė.

ATSISAKOM NUO SENOJO SVIETO

"Kovos" 32 No. K. Armo-nas iš Montello, Mass. ilgoje korespondencijoje paduoda ga-na indomųjų dalykų ir išgria, išidealizuoja saužudystę.

Kaip laikraščiuose buvo ra-šyta, tai koksai tai Urbonas Montelloje nusizudė, buvo spē-liojimų, kad tai padaręs del netikusio šio pasaulio surėdy-mo, bet šioje korespondencioje nurdoma, kad prie to viso būta taip-pat ir Amuro prisi-dėta. Korespondencijoje išei-tuojama gal būt, kad ir visas ištisas laiškas tuos L. Vait-kaitės, kuri ruošiasi nusizudy-ti del netikusio surėdymo, kad ją, jos ilgus metus numylėti-niu buvęs Urbonas apledo, pa-pildydamas saužudystę.

O ruošėsi prie tos saužudys-tės su nuovoka, nes savo tur-tą užrašinėjo įvairioms ypa-toms ir net tokių menkniekių kaip kartūninės skepetaitės ir mediniai šaukštai nepamiršta paskirstyti kam kas turi tekti. Apie mirusius blogai nėra ką kalbėti, jau jie savo daly-ką ant šios pasaulės užbaigė. Bet jeigu visi socialistai jų pėdomis pasektų, tai gal ta-sai blogasis surėdymas bent kiek ir pasitaisytų — priešin-gai kam-gi jie dar ir agituotų už laisvosios meilės ryšius ir saužudystę. Juk jie žino ką daro. Atsisako nuo senojo svi-to ir gana.

Tik mes vis delto nelinkime socialistams išsižudyti. Prie-žingai, mes pageidaujame, kad jie viis dvasioje atgytų, sustip-rėtų ir būtų gyvenime naudin-gais.

Bet dar vienas dalykas iš tos korespondencijos mums neaiš-ku. Jei jau apie tuos palaikus manomos nusizudžiusios L. Vait. susirašinėjima, kad jais pasidalyti, tai kodėl nepasa-koma ar ištikrųjų toji L. Vait. nusizudė ar ne?

Juk labai galimas dalykas, kad vietoje nusizudymo įnai pakliuvo į baltąją vergiją — ir apie ją žinių nėra. O pačioje korespondencijoje apie jos nu-sizudymą nieko tikro pasaky-ta nėra. O tokios, kurios per ilgus metus laisvą mylisi kar-tais nepasibaiaurėja ir vergijon pakliuti, o del pėdsakų sumai-šymo, ir savo giminių ir pa-žįstamų suklaidinimo, kartais parašo tokį laišką, kur nei vieno teisingo sakinio nebuna.

Visokius atsitikimų pasaule-ję įvyksta.

Bet socialistams už patžu-dystės agitavimą ir jos ideali-zavimą vis-gi negalima garbės pripažinti.

F. V.

Nuotrupos.

Anglai dažnai pasiiaipo iš lietuviškų pavardžių ir dažnai jas iškraipo. Bet kuomet Chi-cagoje į vieną banką atėjo pir-kti laisvės paskolą tulas Gus-tavas P. Popatheodorokrou-moundurgistomichalakpulis, graikas, iš strioko anglai tik pastalėn nepalindo.

Iš numirusių prisikėlusį ai-doblistų organą "Darbininkų Balsą" su didžiausiu džiaug-smu So. Bostono "tautietiškas" lapelis pasveikino.

Gal jaučia nabagas, kad ir jam greitai laiku pas Abraomą prireiks keliauti.

Vyčių gražius tikslus ir pra-kilaumą pripažįsta pagalios "Keleivis," "Lietuva" ir "V. Lietuvninkų." Visi negali Vy-čiais atsidžiaugti. Jei nebūtų jie ("Kel." "Liet." ir "Vien. Liet.") bedieviais galima bū-tų prie Vyčių prirašyti.

Kadangi Amerikos lietuvių laisvamųjų tvirtovės baigia sugriūti, — todėl Centralinis Komitetas suženijama su Gel-bėjimo Fondu ir laukiama

naujų nelegališkų vaikų, ku-rie lietuvių visuomenei ir akis spjaudytų.

Po šiuo nutarimu pasirašo visi laisvamųjų šaliai.

Rusijos lietuvių seimas Pet-rograde pavyko gerai. Nežiū-rint Bulotos taško girgždėji-mo ir socialistų kvakšėjimo, tikrieji demokratai - krikščio-

nys viršų paėmė.

Ant liberalų "Sandaros" lauko Bostono "tautietiški" šulai baisingai revoliuciją pradė-jo kelti. Visus New-Yorko ir Brooklyno liberalų vadus žadama gyvus be druskos su-ėsti.

Švilpukas.

Federacijos Kongresui besitarianant.

Lietuvių katalikų visuome-nė būtų daug stipresnė ir dau-giau naudinga darbo galėtų atidirbti, jeigu sveikai, gyvai ir normaliai plaktų josios šir-dis, jeigu josios centraliame ofise būtų viskas tvarkoje. Mūsų širdis ir mūsų centras — tai mūsų Federacija. Įsteigta dar prieš 11 metų pastangomis ku-nigų Kaupo, Miluko ir kitų veiklesnių dvasiškių ir svietiš-kių, Federacija turėjo vienyti ir prie vaisingo darbo kreipti visus Amerikos lietuvių katali-klus: jų parapijas, organizaci-jas, spaudą, visas jų gerąsias pastangas ir veikimus.

Prieš prasidėsiat šiai kare, Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija buvo bepradedanti smarkesniu pulsu plakti. Bu-tavome gyvai pajutę vienijančią ir auklėjančią Federacijos jė-gą.

Užėjusi karė ištūmė mūsų pažangą iš normalių vėjų: mūsų apsvietos ir kultūros rei-kaimai patys savaime nuslinko ant antro pleno, o pirmąją savo energiją turėjome visi kreipti į Lietuvos šelpimo ir josios laisvės išgavimo reika-lus.

Pati gi Federacija, ta di-džiausi mūsų krikščioniškos kultūros tvirtovė tik vos ne vos savo gyvavimą tęsė. Mū-sų visuomenė daugiau girdėjo ir žinojo apie Vyčius, Darbi-ninkų Są-gą ir kitas organiza-cijas. Tuo tarpu Federacija visų organizacijų viršūnė ir vainikas — liko lyg užuomari-štyje. Prie josios prisiglaudė dar tik trečdalis mūsų parapi-jų; nors didžiosios centralinės organizacijos ir visos piguli prie Federacijos, bet ryšiai tie yra persilpnė, nes dažniausiai užsibaigia tik imokėjimu me-tinųjų centų. Gi šimtai vietinių nemažų ir turtingų draugijų dar nieko nėra girdėjusių apie Federaciją.

Tokio padėjimo pasekmės y-ra labai liūdnos: nesant stip-rios, visus vienijančios jun-gės, mūsų gyvenimas ir vei-kimas yra pakrikęs, nėra su-siklausymo, tvarkos, kiekvie-nas veikejas ir jų būrelis, ne-žino kaip, nemato net reika-lų taikintis prie visuomenės. Nebuvo gero ir tikslaus darbo pasiskirstymo. Vien buvo be-mėginą apžioti perdaug ir ne-nukąsdavo nieko, kiti, turin-tieji gabumus ir energiją nebu-vo visai intraukti į darbą. Tuo tarpu po kolonijas daugelyje vietų katalikiškais vardais draugijos vis dar tebebrūzda laisvamaniai ir socialistai, ir tikintieji žmonės nemoka prieš juos atsispirti. Katalikų pini-gais vis dar tebešelpiami be-dievių laikraščiai ir visokie jų srovėlių prasimanymai.

Mūsų brangiausios įstaigos, kaip antai šv. Kazimiero vie-nuolynas vos-vos gali išgyven-ti ir nei vėžio žingsniu pirmyn, rėdos, neslenka; mūsų parapi-jinių mokyklų skaičius kaip užburtas ant vietos stovi. Mū-sų brangiausi sumanymai — lietuviška kolegija, našlaičių prieglauda vis dar tik suma-nymų srityje tepasilieka. Bet užtat vis dar labai puikiai gy-vuoja po kolonijas populiari-kiausias įstaigos — salūnai.

Tai tik mūsų amerikiečių vargai ir reikalai. Pažvelgkime į Lietuvą. Karė šiaip ar taip nesitęs amžinai. Ji arti-nasi prie savo galo. Gal tas galas ateis ankščiau, negu mes manome. Kaip gyvas stas prieš visų mūsų akis katalikiš-ko univeristeto reikalas ir ap-

skritai katalikiškai-tautiškos ap-svietos reikalas visoje savo di-dybėje ir platybėje. Visų ta-da akys sužiūrės į Tautos Iždą, kuriam tada Tautos Fondas turės užleisti pirmąją vietą. Dabar tą Tautos Iždą beveik visi pamiršo ir net prigulūn-čios prie jo organizacijos kaž-kodėl susivėlina savo mokes-nius imokėti. O kur liuosna-riai centinių aukų rinkėjai (kol-egijai, vienuolynui, universi-teitui), kurių turėtų būti iš-barstyta po Ameriką mažiau-sia tūkstantis.

Argi ne laikas tat būtų iš-anksto pradėti kelti tuos rei-kalus iš užuomaršties?

Ne apsilėidimas mūsų kal-tas, kad tie visi reikalai buvo lyg nustumti į šalį. Maža tu-vėjome veikėjų, inteligentiškų darbininkų. Negalėjome vis-ko aprėpti. Ir taip — vienas turėdavo dirbti už tris.

Bet paskutiniųjų pora metų įnešė daug atmainų. Pribuvo gražus būrys kaip svietiškių, taip dvasiškių inteligentų. Be to mūsų spauda, organizaci-jos, o ir pats gyvenimas iš-auklėjo ir pralavino daugybę šiaip jau darbo žmonių, kurie samoningai seka gyvenimą, dalyvauja spaudoje, ir ne tik veikia, bet ir vadovauja savo kolonijose.

Vis tai daugiausia jaunos pajėgos, žmonės pilni energi-jos ir pasišventimo.

Mūsų Federacija su Tautos Iždu ir yra tokia organizacija, kuri visas tas mūsų kultūrinės pajėgas turėtų vienyti ir kiek-vienam gražaus darbo duoti.

Visam darui metmenys jau yra apmesti, tik vien reikia ataudų.

Rugsėjo 25, 26, 27 bus meti-nis Federacijos Kongresas. Im-kime išanksto jau ruošti savo mintis ir tą Kongresą. Šių me-tų Kongresas turėtų suteikti mums daug geresnį susitvar-kymą mūsų kultūros reikalais.

TAUTOS IZDO REIKALAI.

Skaitau savo priederme pri-minti visuomenei Tautos Iždo reikalus. Dar ne visos mūsų centralinės ir vietinės organi-zacijos imokėjo savo metinius mokesnius į Federaciją ir Tau-tos Iždą. Tuo tarpu Federa-cijos Kongresas, tai-gi ir Tau-tos Iždo Tarybos posėdis jau artinasi. Jie atsibus rugsėjo 25, 26 ir 27 dd. Philadelphia, Pa.

Pagal Federacijos konstitu-cijos — parapijos aukojai į Fe-deraciją ir Tautos Iždą pagal pasigalėjimą.

Centralinės organizacijos ir Federaciją moka kasmet po 1 centą nuo nario, ir Tautos Iždą po 5 centus.

Vietinės draugijos moka į Federaciją po 2c. nuo nario, ir Tautos Iždą po 10 centų.

Pavieniai nariai — tikrieji moka į Tautos Iždą po \$2.50 metams, labdariai — po \$25.00. (Ligšiol Tautos Iždas turi tik kelis narius labdarinius.)

Kiekvienis \$25.00 imokėti per-metus į Tautos Iždą duoda vie-ną sprendžiamąjį balsą Tautos Iždo Tarybos posėdyje, kuria-me visi Tautos Iždo pinigai skirstomi. Taisi posėdis esti pačioje vietoje, kur ir Federa-cijos Kongresas, viena iš Kon-greso dienų.

Pavieniai asmenys, ar dra-gijos, imokančios mažiau, kaip \$25.00 metams, gali susidėti su kitais asmenimis, ar dra-gijomis, kad išvien sudarius \$25.00 ir turėjus sprendžiamą-jį balsą.

Tautos Iždo pinigai skirsto-mi pagal reikalo tautiška-katalikiškos kultūros reikalams, pirmoje gi vietoje — Lietuvių Kolegijai Amerikoje, Lietuvos universitetui, šv. Kazimiero vienuolynui, Chicagoje, ir ki-tiems lygiai brangiems ir svar-biems reikalams. Dar ir te-bešaučiant kare šie reikalai mūsų visuomenei gyvai pris-mena, gi kare pasibaigus, (kas gali ir nebeužlgo įvykti) jie turės beabejo užimti pirmą-ją vietą visų mūsų rūpesnių ei-lėje.

Federacijai mokesnius rei-kia siųsti šitaip: išrašyti čekį ar money order'į vardu išdinin-ko kun. M. Pankausko ir siųsti jį Federacijos sekretoriui J. E. Karosui, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tautos Iždui gi reikia rašyti money orderis, arba čekis vardu išdininco B. Vaišnoros, gi siųsti sekretoriui J. B. Salūnui, 866 Bank Str., Waterbury, Conn.

Kun. F. Kemėsis,
Tautos Iždo pirm.



ADVOKATAS TAMAS J. MIGAUSKAS.

Šią vasarą į skaičių mūsų inteligentų profesionalų pribuvo dar vienas — tai p. Ta-mas J. Migauskas.

P. Migauskas paeina iš in-teligentiškos lietuvių katalikų šeimos Worcester, Mass. 3 jojo seserys yra baigusios aug-stąją mokyklą (High school). Patrijotai ir geri katalikai tė-vai pasirūpino ir vaikus savo išauklėti tautiškai-katalikiško-je dvasioje.

P. Migauskas baigęs Worces-ter'io augstąją mokyklą 1910 m. įstojo į šv. Kryžiaus kole-giją, kurią pabaigė su pagyri-mu 1914 metais. Kolegijoje buvo visų labai mylimas ir ger-biamas, kaip profesorius, taip ir draugu. Tais pačiais metais įstojo į Boston University Law School, pabaigė teisių mo-kslų šiais 1917 metais ir 30 d. birželio išlaikė valstijos kvoti-mus. Kad ne karė — p. Mi-gauskas jau būtų užsiėmęs ad-vokatura Bostone ir Worces-ter'yje. Įstodama į karę Ame-rika pareikalavo tarnystos ir iš p. Migausko. Dar būdamas universiteto studentu p. Mi-gauskas prigulėjo į "1st Corps Cadets." Dabar tie ka-detai reformavosi į pirmąjį pulką Massachusetts valstijos inžinierių, kur ir turės p. Mi-gauskas išbūti, kol pasibaigs šita karė.

P. Migauskas puikiai pažis-ta lietuvių kalbą. Nors šia gi-mės ir augo, tačiau Lietuvą neblogai pažinęs, nes 1913 me-tais ją aplankė ir ilgokai joje viešėjo. Žmogus labai malo-niškas, simpatingas. Neabejoja-me, kad lietuviai jį pamylės ir juo pasitikės, kaip tik jįsi pradės tarp jų darbuotis.

Mes linkime mūsų tautiečiui p. Migauskui laimingai užbaig-ti karės vargus ir kuogrei-žiau apsigyventi tarp lietuvių, teikiant jiems juridiską pagel-bą.

Sveikata.

KĄ DAKTARAS MATĖ ŽMOGAUS SKILVYJE.

Neseniai čia buvo rašyta apie tai, ką vienas mokslavys matė katės skilvyje. Jis galėjo matyti katės vidurius su taip vadinamais X-spinduliais. Skaitytai tuomet gal manė sau: ar-gi panašiai nebūtų galima iširti žmogaus vidurių veikimą?

Tai-gi tai dabar pamatysime, kaip atsitiko vienam daktarui puiki proga iširti veikimą žmogaus vidurių ne su X-spinduliais, bet tiesiog per skylę matyti vidurių skilvį.

Buvo taip. Daug metų tam atgal Kanadoj vienas jaunas vaikas vardu Martin gavo žaidimą pilvę. Jis buvo medėjas ir kulkai jam perversė pilvę. Skylė buvo taip didelė padaryta, jog ji neužsirašė ir ne užgijo, o kraštai užgijo ir didoka skylė pasiliko. Iš vidaus skilvio sienelės šmotas pasiliko ir skylę uždarydavo. Jei kas norėjo pažūrėti vidun tai tą plėnelę lengvai buvo galima pastumti ir matyti vidurius.

Tame miestelyje, kurio netoliese tam vaikui išliko nelaimė gyveno daktaras Beaumont. Daktaras pasižinojo su Martin ir jam labai rūpėjo iširti vidurių veikimą. Daktaras pasivadino Martin, paprašė apsigyventi pas jį, valgydysys jį, ir noris su juo daryti tyrinėjimus. Jaunas vaikas sutiko. Tai buvo pirmas toks bandymas pasauli.

Martin pas daktarą gyveno ilgą laiką. Šiaip jis buvo sveikas, valgė ir gėrė viską, ką tik daktaras norėjo dėl ištyrimo. Todel jam duodavo visokių valgių, maišytų ir nemaišytų, visokių gėrimų — pieno svaigalų, vandens ir tt. Martin vis sutikdavo su daktaro norais. Daktaras vis su didžiausia atyda tirmojo po kiekvieno valgio skilvio veikimą. Daktaras matė kokie valgiai greičiausiai suvirškinami ir eina iš skilvio į žarnas ir kokie ilgiausios užsibūna skilvyje. Matė koks valgis kenkė ir kokių valgių maišymas netinka.

Labiausia daktarui rūpėjo iširti, kaip veikia viduriuose alkoholis. Tą jis nuosirdžiai tirmojo. Jam rūpėjo žinoti ar svaigalai užsibūna ar naudinga vartoti žmogui ar jie yra biauzybė, kenkianti žmogui. Iki to laiko daktarai žinojo apie tai tik iš to, kaip išsigerę žmonės elgiasi ir taip-gi matydavo ką svaigalai padaro, skrodė nusibagusių girtuoklių. Bet niekas iki tol nebuvo matęs, kaip skilvis veikia, kuomet jį įimama svaigalų.

Daktaras Beaumont daug kartų davinėjo Martinui visokių svaigalų ir matė, kas daro skilvyje.

Iš pradžių daktaras privalgino Martiną geru maistu. Pažiūrėjęs vidun, daktaras matė, jog skilvio sienelės yra baltai raudonos ir visai sveikos. Virškinimo syvai iš skilvio sienelių sunkėsi ir tie syvai buvo tyri, vaiskūs, be spalvos ir virškinimo darbas puikiai ėjo. Ir tuomet Martin skilvyje nebuvo nei lašelio svaigalų. Dabar daktaras pradėjo mėginimus su alkoholiu. Po sotos valgio per keletą dienų jam davė išsigeriti. Labai atydziai daktaras tirmojo kas bus. Ir kas-gi? Dabar daktaras, kuomet tik pažvelgė vidun, tai vis matė, jog skilvio sienelės raudonesnės, negu pirmiau; paskui atsirado skaudulys; galop skauduliai pablogėjo ir per juos ėmė kraujujantis.

Daktaras Beaumont, tą matydamas, su tam tikra triubėle per skylę pasisėmė virškinimo syvų. Pamatė, jog tie syvai nėra tokie, kaip kad buvo prieš alkoholio vartojimą. Jie nebebuvo jau tokie vaiskūs, tyri ir skysti. Juose besė atsiradę tirštos ir tšios glitės. Ant rtytojus jis vėl pasikabino iš skilvio tų virškinimo syvų. Da-

bar besė juose kraujo. O kraujo atsirado iš skaudulių, kurie atsirado skilvio sienelėse.

Iš pradžių pats Martin neįtė, kad jo skilvyje blogumo pasidarė. Bet vėliau tą blogumą ėmė jausti. Jo veidas gelstėjo.

Tokius bandymus daktaras Beaumont darė daug kartų ir įvairiais laikais. Vis duodamas tarpais pilnai atsitaityti ir pasilsėti savo pacientui.

Vaisiai to daktaro tyrinėjimų buvo tie: jis susekė ir pripažino, jog alkoholis sugadina ir suskandina skilvio vidurius, pagadina virškinimo syvas, kurie sunkiasi iš skilvio sienelių ir maistas delto, nėra gerai suvirškinamas. Galop, kad skilvio sienelėse atsiranda skaudulys, iš kurių ima sunktis kraujas, o tų skaudulių iš pradžių žmogus nejaučia.

Jei kam atsirastų tokie skauduliai, tokios žaizdos ant viršaus kūno, kaip Martinui kad atsirado viduriuose nuo alkoholio, tai kiekvienas rūpintūsi juos tuoj nugalėti, kad ne skaudėtų. Nes jei yra žaizda ir jei ir neskausta tuo kartu, bet gali pablogėti ir imti skaudėti.

Kuomet daktaras Beaumont išdirbo visokius bandymus su alkoholiu, tai jis nustojė jų duoti Martinui. Po to jo skilvis gerėjo, taisėsi ir visai atsitaity.

Tasai daktaras apie savo bandymus su Martinu aprašė knygoje. Toje knygoje to daktaro yra parašyta:

“Stiprių gėrimų vartojimas visuomet gimdo vidurių ligas, jei tas vartojimas tęsiasi.”

KAIMYŲ PASTABĖS.

Popiežiaus balsas vis-gi nėra balsu tyruose. Kaip tik J. Šventenybė prakalbo apie tai, ką, tai visuose pasaulio kampuose visi diplomatai, visi valdininkai, visi žmonės šneka apie tai ir visi laikraščiai pyškina ilgiausius straipsnius apie popiežiaus pasiūlymą ir deda jo paveikslus.

Negalima nieko nuteisti iš klausius tik vieną pusę. Todel, broliai lietuviai, neteiskite pasizymėjusio kun. Viskonto išgirdę vienos pusės neaiškų apkaltinimą.

Kas pasidarė, kad jau senai nieko negirdėti iš veiklios kolonijos Forest City, Pa.

“Darbininko” turinis įvairus ir margas, kaip Juozapo jupele.

K. G. pasistatė šiaudinį milžiną pavadinio jį lietuvių militarizmu ir kaip drožė jam, tai tas šiaudinis milžinas, kaip virto, tai uždegė ilgas špaltas “Drauge” ir “Darbininke.”

K. G. bene tik gavo įkvėpimo iš “N. Lietuvos” smerkti nesantį lietuvių militarizmą, kad sako, jog piktžolės reikia rauti, o ne persodinėti. Kur nėra piktžolių, tai ten nereikia nei ravėti.

Dėdė Samas rūpinasi suteikti savo kareiviams magazinių-laikraščių. Verta būtų ir lietuvių kareivius aprūpinti savo literatūra.

Jei kariaujančios tautos dabar nepaklausys popiežiaus, tai jos išsikerdė daug tikstančių kareivių, išeikvųjų milijonus dolerių, susitaikys tomis pačiomis išlygomis, kokias siūlo šventasis Tėvas.

Patyriaus, jog SLRKA. Centro rašt. atsako į laiškus zovada. Vyras!

“Motinėlis” valdyba ketina daugiau garsintis. Ir pamatys, jog garsinimasi apsimo-

Jonas Keras.

TABOKA — VELNIO IŠRADIMAS.

Pasakyk man, mįslas broli, Delko pypkę tu rūkai. Ar tu alkanas, — nevalgęs, Ar tu duonos netekai.

Tu rūkai gal dėl sportumo, Kad papuošti tik save, Gal manai tu kad pypkėle Didžiai gražina tave.

O gal nori prie merginų Nebet kuom pasistatyt, Ir norėdams pasigirti Išsitrauki tuoj rūkų.

Ar tu dūmus pamylėjai, Prie jų dvoko pripratai Ir suskandina skilvio vidurius, Tu jų neatsikratai!

Ką ta pypkė tau padaro? Niekaip negali suprast, Ką ji žmogui duoda gero, Kokią naudą gal atnešt.

Jei tu, broli, nesakysi Aš pati suprast galiu, Ir išdestyti teisybę Nenorėdama turiu.

Kad rūkai tu iš tamsumo Nesupranti apie tai. Juk tas rūkymas nepuošia, Tik pažemina visai.

Juk tabakas yra smarvė, Piktžolė nepaprasta. Ne nuo Dievo yra duota, Bet šetono išrasta.

Kaip jo numirė matutė Tai nebuvo kam raudot Nei pakrapint nei smilkyti — Taip turėjo pašarvot.

Velnias stengėsi išrasti, Naują būdą pramanyt, Kad jo motiną galėtų Visi žmonės apsmilkyt.

Ir paėmęs jis tabokos Pasodino į kapus. Ten ji augdama bujojo, Plėtė dvokiančius lapus.

Tą taboką jis augino, Čiulus, ištisus metus, Lapus skynė ir džiovinu Dirbo ilgus cigarus.

Lapai, kurie buvo stori, Tuos vyniojo į ripkas. Po tam peiliu juos supiaustė Ir sukimšo į pypkes.

Kuris buvo sutrupėjęs Nepražuvo jam nei tas, Jis sutrynęs juos supylė Į mažytes skrynutes.

O kur buvo supelėję Ir supuvę amžinai Iš tų blynus velnias darė Sudžiovinu juos kietai.

Sportams cigarus dalino Prastesniems pypkes rūkų Idant mirusios motulės Visą kapą apsmilkyt.

Senesniems jis padalino Tos tabokos skrynutes, Pasiėmus liepė pilti Sau į nosių skylutes.

Prisipylė pradėd ėiaudėt, Ima akys ašarot, Visus verčia gailėstanti, Velnio mamę apraudot.

O to blyno sudžiovinoto Del ištvirkėlių visų, Liepė šmotelis sukapti Prisikimšti už dantų.

Prisikimšė im' kramtyti Ir ant žemės spiaut juodos. Seilėms kapą aptaškyti, Krapiant šventint visados.

Ar jūs girdit ar suprantat, Ką čia jums aš pasakiau. Gyvą pavyzdį čia matot, Kaip ant delno sustačiau.

Jeigu velnini jūs tarnaunat Galit darba tą vartyt Šniaukšt taboką, krimsti [blyno] Pypkę cigarus rūkyt.

Galit linksmit nelabuosių, Jų motulę gerbdami, Visas spēkas palydėsit Jūs taboką traukdami.

U. Gudienė.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

PATERSON, N. J.

Paminėtinas išvažiavimas.

Rugpjūčio 12 d. LDS. New York ir New Jersey's Apskritis surengė puikų išvažiavimą. Išvažiavimas buvo “Riley” parke, vieta labai patogi, yra kelių kambarių sveatinė. Pro šalį eina didelė upė, aplinkui puikūs dideli medžiai. Parko savininkas yra lietuvis. Nors Patersonas nuo kitų liet. kolonijų yra ir nuošaliai, vienok šiame suvažiavime publikos buvo gana daug. Buvo keletas gražių lietuviškų dainelių, muzikos ir šiaip padorių žaislų.

Kaip aš esu Amerikoje, tai dar pirmą tokį gražų, ramų, praklinų, padorų išvažiavimą temčiau. Vakare ten pat ant lauko buvo prakalbos. Pirmiausia gerb. kun. J. Dobužinskas pašventė ilgą prakalbą, pritaikinančią prie šio gražaus pasilinksminimo. Plačiai išaiškino LDS tikslą, — idėją ir naudingumą. Aiškino apie LDS nuveiktus darbus. Taipogi išreiškė pagarbą pirmūnams LDS. organizatoriams, įsteigėjams ir prieteliams. Gerb. kalbėtojas pabrėžė, kad pagal jo praktišką patyrimą LDS stovi augčiau už visas liet. organizacijas, toliau gerb. kalbėtojas aiškino, kad visos kitos liet. organizacijos iš LDS rimto veikimo gali imti sau pavyzdį. Baigdamas savo prakalbą patarė visiems rašyties prie LDS. pažymėdamas, kad tai yra naudingiausia Liet. Katalikams organizacija Amerikoje. Ant galo palinkėjo LDS ir jos prieteliams geriausių pasekmių ir baigė savo prakalbą.

Matoma, kad gerb. kun. J. Dobužinskas yra tikras darbininkų prietelis ir dar reikia priminti, kad per tą visą laiką viešpatavo ramybė, kaip bažnyčioje ir niekas negalėjo tikėti, kad tenai būta raudonųjų.

Antras kalbėjo kun. J. Švagždys, Patersono klebonas, jo kalba taip-gi buvo gana atjaučianti darb. Sąjungai. Reikia žinoti, kad Patersono vos 3 metai kaip susitvėrė liet. parapija. Čia yra apie 1.000 lietuvių, o 200 su viršum į parapiją tepriklauso. Kitigi visi bedieviai.

Kadangi įžanga buvo vel-tui tai ir nekviestų cicilikų-čių koks tuzinas atsilankė. Gerb. kun. J. Švagždys pradėjo aiškinti ką katalikai per 3 metus nuveikė, kurių yra 4-ta dalė. Pasistatė gražią bažnyčią, svetainę, sutvėrė choras ir t.t. Čia kalbėtojas priminė, kad socialistai su laisvamaniais per kelioleką metų savo veikimo neturi kuo pasirodyti nors jų yra 3 kartus daugiau negu katalikų. Prakalba buvo gana rimta ir švelni ir rodos nebuvo, kad kas galėtų užsigauti. Bet atsirado pora tokių neprastų burnių, kurie pertraukė prakalbą, pradėjo plusti, keikti katalikus, dvasiškiją net ir patį Kristų. Net pavartojo tokius žodžius, nuo kurių rodo sudegti reiktų iš sarmatos. Ir tas savo plovones tęsė kelioleką minutų. Mat gaila naba-gams, kad katalikų organizacijos eina stipryn, o cicilikai smunka. Po to savo ilgą gaidišką pasielgimo išsiskirstė.

Socialistai turi sau už garbę girties, jog esą iš “mon-kės” gimę, tai žinoma iš monkių vaikų nėra daug ko tikėtis, bet rodos monkių vaikai vis-gi padoriau elgiasi. Tai-gi be monkės kraujo cicilikai turbūt turi dar ir biau-resnio sutvėrimo kraujo.

Po išsiskirstymo trukmą-darių vėl buvo ramu ir taip sau gražiai pasilinksminę išsiskirstė namo.

Išvažiavimą rengė N. Y. ir N. J. LDS. Apskritis, bet visi rengėjai ir darbininkai buvo iš LDS. 18 kp. nariai. Už-

vis daugiausia pasidarbavo p. J. Spreinaitis ir p-lės A. Jakubavičiūtė ir T. Radžiliauskaitė. Taipogi kiek aš paminėjau darbavosi p. J. Švagždys, J. Karalius, V. Sasnauskas ir kiti. (kurių vardų nesužinojau).

Vienas iš apskr. Vald.

WATERBURY, CONN.

L. D. S. 5 kp. veikimas.

Rugpjūčio 12 d. 1 val. po pietų buvo L. D. S. 5 kp. mėnesinis susirinkimas šv. Juozapo senoje parap. mokykloje. Buvo išduotas raportas delegatų iš seimo. Visi nariai priėmė delnų plojimu. Paskum pradėta rūpintis katalikiškos savaitės reikalais. Tam išrinkta komisija iš 5 ypatų. Toliau pradėta rūpintis vakarinės mokyklos įsteigimu. Tam ir-gi išrinkta komisija iš 3 ypatų. Prie įsteigimo vakarinės mokyklos prisidėda Lietuvos Vyčių 7 kp., Moterų Sąjungos 25 kp. o gal dar ir blaivininkų 1 kp. Viršminėtų organizacijų nariaims bus mokslas veltui. Prie LDS. prisirašė vienas naujas narys.

Tautos Fondo 40 skyrius veikimas.

Tautos Fondo nariai taip-gi pradėda smarkiau veikti. Nutarė surengti čia eilę vakarų. Nutarė pakviesti visas Waterbury'o lietuvių teatrališkas dr-jas, kad kožna surengtų nors po vieną vakarą badaujančių lietuvių naudai. Pirmą prisiradėjo “Aido” teatr. dr-ja, kita Lietuvos Vyčių 7 kp. Yra dar užkviestos “Aušros” ir “Varpe” teatr. dr-jos. Tikimės, kad ir šios neatsisakys. Prie Tautos Fondo 40 skyriaus yra prisiradėję mokė-ti mėnesines mokestis kol karė-tėsis virš 100 ypatų, ale temoka tik 50, kiti kas-žin kodėl už-miršo. Taigi Tautos Fondas vardan badaujančios Lietuvos meldžia visus prisiradėjusius išpildyti savo pradžėjamą. Tautos Fondas laiko savo mėnesinius susirinkimus kožno mėnesio paskutinį nedėlidė, 7 val. vak. senoje parap. sve-tainėje.

Lietuvos Vyčių 7 kuopos veikimas.

12 d. rugpjūčio 4 val. po pietų buvo L. V. 7 kp. mėnesinis susirinkimas. Delegatai išdavė raportą iš V. L. Vyčių Kongreso. Raportą išdavė patsai pirm. p. J. B. Šaliūnas. Po išdavimui raportu buvo primama nauji nariai, kurių prisirašė net 8. Toliau sekė raportas baseballininkų ratelio, nors neseniai susitvėrė, ale smarkiai veikė per trumpą laiką. Jau gerai prasilavino ir su aplinkinių miestelių svetintančių baseballininkais 2 kartu lošė. Bet ir kiti taip-gi smarkiai veikia, nors gegužio mėnesyje nutarė per 3 mėnesius nieko nestatyti ir praktikų nelaikyti, bet štai praneša vargomininkas p. J. V. Kovas, kad jisai ir dabar laiką 2 praktikas savaitę, vieną su vienos merginoms, o kitą su visais. Bet to negana, norėjo jau pradėti ir teatru praktikas, nes jam neduoda ramybės mūsų nenulistančios vyttės taip-gi ir vyčiai.

PHILADELPHIA, PA.

Nei pačios nei pinigų.

Per keturis metus čionykštis gyventojas Čakaitis gyveno su savo žmona gražiai. Čakaitienė buvo gera katalikė. Bet kaip ten pasipainiojo pas juos bedieviškų laikraščių.

Gal per nežinystę juos ėmė skaityti. Na tai ir ėmė jiems tikėti. Jau paskui ir bažnyčios nereikėjo. Pasisuko cicilikas, svieto lygintojas pas juos. Cicilikas ir paviliojo žmoną pabėgti su juo. “Be to kuomet karė prasidėjo, tai Čakaitis pabijojo pinigų bankrė laikyti, girdi gal prapulti. O apie tai cicilikas žinojo ir prikaltėjo pačią prieš pabėgimą pasiūti pinigų. Ir štai vieną dieną Čakaitis sugrįžta iš darbo ir neranda nei pačios, nei pinigų.

Worcester, Mass.

Iškilmingos vestuvės.

Utarninko rytą tapo surišti moterystės ryšių p-lė Ona Pranckevičiūtė su p. P. Karoliū, šv. Kazimiero bažnyčioje. Visas choras dalyvavo iškilmingose bažnyčioje giedodami “Veni Creator”. Cėremonijas atliko kun. J. Čaplikas. Žmonėms labai labai patiko iškilmės. Pirmiausiai ėjo mažas vaikutis ir mergaitė nešinė kašę gėlių, paskui jaunieji, pamergė p-lė E. Baltrusevičiūtė, pabrolis V. Stankus,

gėlių merginos p-lė E. Pranckevičiūtė ir p-lė J. Baltrusevičiūtė. Vaisės buvo pas jaunuosius tėvus, kur dalyvavo kun. J. Čaplikas, vietos vargomininkas p. Čizauskas su savo žmona Marijona, moksleiviai: K. Pakštas iš Chicago, Ill., Pr. V. Strakauskas iš So. Bostono, ir vietiniai P. V. Jakaitis, V. Bacevičius. Vėliau buvo padaryta kolekta del karės nukentėjusių. Vestuvėse niekur nepasirodė svaigalų.

Ilgiausių metų ponas Karoliū.

Piknikai.

Nedėlioje rugpj. 12 buvo piknikas surengtas šv. Jurgio pašelpinės dr-jos ant Lukšio ūkės. Nors ir išrodė ant lytaus, bet žmonių privaziavo apie 300.

Tą pačią dieną buvo kitas piknikas šv. Pranciškaus parapijos ant jų žemės “Gedemino Kalno”. Čionai žmonių buvo daugybė ir naujai parapijai liks geras pelnas.

Vienas pasikorė, antras netikėtai mirė.

Pastaromis dienomis vienas lietuvis suareštuotas ir nuvestas į policijos namus. Naba-gas nakties laike ėmė ir pasikorė. Kada perdėtiniai atrado jį, tai buvo negyvas jau dvi valandi.

Antras lietuvis, kuris dirbo ant City Farm ėjo pasikinkyti arklių ir krito negyvas.

Worcester, Mass.

Didelės prakalbos.

A. L. R. K. M. Są-gos 5 kp. rengia prakalbas. Bus nedėlio 19 rugpj. Prasidės 8 val. vak. parapijinėj svetainėj 20 Waverly St.

Kalbės vietinė ponia M. Čizauskienė, visiems žinoma garsi dainininkė, ir p. K. Pakštas iš Chicago garsus kalbėtojas. Taip-gi kalbėtoja kviešta iš Philadelphia's. Tarpais kalbų dainuos Vyčių choras vedamas p. J. Čizausko. Per prakalbas bus galima įstoti į viršminėtą kuopą už pusę įstojimo.

Įžanga dykai.

Visus užprašo Rengėjos.

NORWOOD, MASS.

Neseniai čia susitvėrė A. L. R. K. Moterų Sąjungos 36 kp. Ji uoliai darbuojasi, rūpinasi savo reikalais. Ypač pasiūlyti kursais gaminimo už-gimi, kas kožnai šeiminiškai labai turi rūpėti, ypač dabar, kuomet maistas pabrango, tai be galo svarbu žinoti, kaip iš paprastų daiktų pagaminti gardžius valgius ir kad ir li-kučius paskui tinkamai sunaudojus. Ateityje ketina surengti didelę pramogą.

Kai jos taip ėmė šauniai veikti, tai tas labai nesmagu cicilikams ir jau pradėjo tas moterėles šmeižti savo šlamštuose. Kitaip negali būti.

Lietuvos duklė.

PHILADELPHIA, PA.

Nei pačios nei pinigų.

Per keturis metus čionykštis gyventojas Čakaitis gyveno su savo žmona gražiai. Čakaitienė buvo gera katalikė. Bet kaip ten pasipainiojo pas juos bedieviškų laikraščių.

Gal per nežinystę juos ėmė skaityti. Na tai ir ėmė jiems tikėti. Jau paskui ir bažnyčios nereikėjo. Pasisuko cicilikas, svieto lygintojas pas juos. Cicilikas ir paviliojo žmoną pabėgti su juo. “Be to kuomet karė prasidėjo, tai Čakaitis pabijojo pinigų bankrė laikyti, girdi gal prapulti. O apie tai cicilikas žinojo ir prikaltėjo pačią prieš pabėgimą pasiūti pinigų. Ir štai vieną dieną Čakaitis sugrįžta iš darbo ir neranda nei pačios, nei pinigų.

Worcester, Mass.

Iškilmingos vestuvės.

Utarninko rytą tapo surišti moterystės ryšių p-lė Ona Pranckevičiūtė su p. P. Karoliū, šv. Kazimiero bažnyčioje. Visas choras dalyvavo iškilmingose bažnyčioje giedodami “Veni Creator”. Cėremonijas atliko kun. J. Čaplikas. Žmonėms labai labai patiko iškilmės. Pirmiausiai ėjo mažas vaikutis ir mergaitė nešinė kašę gėlių, paskui jaunieji, pamergė p-lė E. Baltrusevičiūtė, pabrolis V. Stankus,

SO. MANCHESTER, CONN.

Didelė nelaimė.

Rugpjūčio 6 d. važiuodamas darbą Albinas Gelbuogis 13 metų amžiaus vaikas, netikėtai pappuotė po karu ir jam abidvi kojos nukrito. Tai buvo 6:30 val. iš ryto. Potam buvo nuvežtas į šv. Pranciškaus ligonbūvį, Hartford Conn. Išbuvo gyvas 6 valandas, prieš mirtį atliko išpažintį ir nelaimingas jaunikaitis persiskyrė su šio pasauliu, palikdamas dideliame nuliūdime savo tėvelius, brolius ir sesutes ir visus mus So. Manchester'io lietuviu. Mes neturėjome tokio numinimo per šešioliką metų. Taip-gi ir So. Manchesterio Moterų Sąjungos 28 kuopos nekuriuos narės sumetė \$6.25 ir nupirko gėlių vainiką, o už likusius užpirkė mišias.

Viską žinau.

WATERBURY, CONN.

Rugpjūčio 14 d. š. m., trečiame kariatame distrikte priimta į karuomenę šie lietuviai:

1. Dominikas Strikaitis,
2. Joseph Lainkas,
3. Andrew Jasvinskis,
4. Anthony Stukis,
5. John Gružis,
6. Joseph Puplis,
7. Joseph P. Bružas (LDS. 5-tos kp. L. V. 7-tos kp. narys.)
8. Joseph Rušinskis,
9. Anthony Aukštakalnis,
10. Vincent Zvaranauskas,
11. Frank J. Demskis,
12. Chas Letuvninkas,
13. John Bagdonas,
14. Anthony Kusacievskas,
15. Paul Demskis,
16. Stanley Tinkinis,
17. Kazimir B endleris,
18. Joseph Matulaitis,

Rugpjūčio 13 d. priimta lietuviai šėti, kad išviso 24.

13 d. rugpjūčio šie lietuviai priimti ir reikalauja paliuosavimą, kaip vedusieji.

1. Joseph Skystimas,
2. P. J. Kunigonis,
3. J. Gilis,
4. I. Zukauskas,
5. V. Barkauskas,
6. Casimir Čepurna,
7. Vincas A. Janušaitis.

Daktarai atrado netinkamai į karuomenę šiuos:

1. J. A. Petrosky,
2. J. Kvaraciejus,
3. J. S. Šliupis,
4. M. Mouralis.

Lietuvių nepribuvo 13 d. išviso 18.

Sekančių dienų pranešiu vėliau.

Rugpjūčio 14 d. trečiame kariatame distrikte priimta šie lietuviai, kurie reikalauja paliuosavimo.

1. John Verbiskas,
2. Bronis White (Vaikevičia),
3. Anthony Vilnišis,
4. S. Vasauskas,
5. P. Kačergis,
6. J. Gelinas,
7. V. Lat

Vietinės žinios

Pirmojo šaukimo naujokų šeimoms jau varoma prie užbaigusių. Daugelis So. Bostono ir apylinkių divizionų turi reikalaujamų naujokų skaičių. Kituose distriktoose nedidelius baigiami užpildyti naujai pašauktais.

Labai daug prašo paliosavimo, bet nemažai randasi ir tokių, kurie noriai sutinka stoti į kariuomenę.

Iš lietuvių irgi atsiranda keletas liuosnorių. Kiek iš viso lietuvių bus pašaukta kariuomenėn — dar nėra tikros žinios. Nepiliečių dabar kol kas visai neima. Jiems aiškinama vietos komitetuose, kad juos pašauksiu vėliau. Mat, dar nėra tokio įstatymo, kad galima būtų nepiliečius imti. Suv. Valstijų armijon.

Daug dabar kalbama apie vedusių likimą. Vieni nori, kad vedusius visai paliosuotų nuo kareiviavimo, kiti pageidauja, kad visus lygiai karės dėjais Marsas pačiupintų. Pagaliaus valdžios nurodoma, kad tik iš vedusių bus tie paliosuojami, be kurių šeimynų negalėtų sau padaryti pragyvenimo.

Vedusieji naujokai labai žingeidžiai apie savo likimą teiraujami ir tikisi sau gery pasekmių. "Singelius" nuo kareiviavimo tegali išgelbėti tik kariai, be kurių šeimynų negalėtų sau padaryti pragyvenimo.

Kaikurie lietuviai socialistai prašo paliosavimo, kaip "sąžiningi karės priešai." Nuo kareiviavimo juos nepaliosuojama, tik prižadama juos į mūšius nesiųsti, bet paskirti atlikti ištarnavimus darbus prie apkasų ir t. p. Pavojus kaip kareiviams, taip ir darbininkams toks pats, bet skirtumas tame, kad darbininkams nereikės kraujo pralieti.

Čpas naujokų So. Bostono ir apylinkėse įvairus.

Naujokas.

Prakalbos

SOCIJALISTAMS IR LIBERALAMS SVARBU.

Lietuvos Vyčių organizacijos gyvavimo daugiausia susirūpinimo mūsų laisvamanių ir socialistų. Bepaliovos jie klausia: — Kas tie Vyčiai yra, kur eina ir ko jie nori? Lietuvos Vyčių 17 kuopa, supradama laisvamanių ir socialistų didelių sielvartėlių, rengia milžiniškas prakalbas, kuriose nuodugnai bus išskinta Vyčių tikslas ir reikalai. Bus nurodyta, koks skirtumas yra tarp socialistų, laisvamanių ir Vyčių. Plačiai bus parodyta keliai, kuriais Vyčiai skiriasi nuo bedievių ir kitokių sutvėrimų.

I tas prakalbas kvietiami socialistai ir liberalai ateiti ir razumny žodžių paklausti. Ikišiol jūs apie Vyčius girdėjote iš "Keleivio" Maikio ir "Kardo" ištisios Brigetos lūpų, dabar pasiteiraukite ką apie Vyčius sako patys Vyčiai. Apsiservokit visai laisvamaniška ir socialistiška drąsa ir, marš, ant Vyčių 17 kuopos prakalbų!

Kalbės Loyolos Universiteto Studentas iš Chicago KAZYS PAKŠTAS ir kiti.

Prakalbos bus nedėlio rugpjūčio 26 dieną, šv. Petro parapijos bažnytinėje salėje. Pradžią 7:30 val. vakare.

Laikę prakalbų bus įvairių pamarginimų. Išanga visiems uždyka.

Broliai katalikai, tikimės, į tas prakalbas sueis visi, nes tokių gabių kalbėtojų labai retai pasitaiko užgirsti ir tokių puikių progų apleisti visai negalima.

Visus į prakalbas kviečia Lietuvos Vyčių 17 kuopa.

Cambridge ir So. Bostono L. Vyčių išvažiavimas bus rugpjūčio 19 d. ant p.p. Martinių farmos.

Specialis karas pribus So. Bostono lygiai 10 val. ryte ant kampo C ir Fifth St.

Cambridge pribus 10:15 val. ryte ant kampo Main ir Portland str. ties kooperacijos krautuve.

Susirinkite visi ant laiko, nes gatvėkaris nelauks.

PASARGA: Jeigu tą dieną lytų, tai išvažiavimo nebus. Visi valgiai ir gėrimai bus atvežti į So. Bostono šv. Petro parapijos salę ir ten bus sutaisyta visiems Vyčiams ir sveikams vakariene su platesniu programu.

Vyčių 17 kuopos finansų raštininkas p. Juozas Markelionis sugrįžo iš vakacijų. Lankeš Kingstone ir kituose Pensylvanijos valstijos miestuose.

Marijos Vaikelių Dr. ja daro išvažiavimą į Spot Pond rugpjūčio 22 dieną. Specialiais karais vaikams ir jų palydovams išvažiavimas iš So. Bostono nuo C ir Fifth gatvių lygiai 9 val. iš ryto. Marijos Vaikelių Dr. jos pirmininkė p-lė B. Valentukė spėja, kad išvažiavimas labai nusiseks, nes visi nariai, o daugelis ir tėvų labai išvažiavimu indomauja.

Vaikai iš namų turi pasiimti tiek valgomųjų produktų, kad jiems visai diena užtektų ir "iš bado" nereiktų mirti. Spot Pond'e manoma tą dieną turėti daug įvairių žaidimų ir kitokių įvairumų.

"Ateities" redakcijoje pradėjo dirbti M. Šalčius, liberalų "centralinio" komiteto raštinės vedėjas. Ikišiol "Ateities" redaktorium buvo J. Strimaitis.

Kompozitorius M. Petrauskas vasaros atostogų laikui būdamas ant ūkės, žada nemažai dailės srytyje pasidaruoti. Gal net naujų veikalų pagamins.

Šv. Petro parapijos vaikai daro nemažą pažangą vasarinėje mokykloje, kur mokytojausia yra lietuvių. Mokykloje mokinama lietuviškai rašyti ir skaityti, Lietuvos Istorijos ir t. p. Vaikučių į vasarinę mokyklą lankosi daug. Vasarinė mokykla randasi George Frisbe Hoar School bute.

Bostono Lietuvių Dienos Komitetas išsiųsdamas paskutinius pinigus Randonajam Kryžiui Washington, galutinai užbaigė savo darbą. Paskutiniai \$2,734.90 iš South Boston Trust Company išsiųsta rugpjūčio 16 dieną, 1917 metų. Visi So. Bostono ir apylinkėse surinkti Lietuvių Dienoje pinigai dabar randasi Randonajam Kryžiaus ir Centralinio Komiteto žinioje.

Centralis Komitetas visus pinigus turėtų tuojais išsiųsti į vokiečiams užimtą Lietuvą, kaip buvo sutarta ir kaip pagėdauja Amerikos lietuvių visuomenė. Lietuvoje dabar esąs bausis vargas ir badas, todėl labai reikalinga ten skubi pagalba. Ateina žinių, kad žmonės nuo bado, kaip musės krinta. Manau, išreiškiu So. Bostoniečių ir apylinkėse lietuvių norą, jei Centraliniam Komitetui palinkėsiu kuogreičiausia Lietuvių Dienoje surinktus pinigus, perduoti nuo karės nukentėjusių lietuvių šelpimo įstaigoms Lietuvoje.

Lietuviai.

Nedėlio, rugpjūčio 19 dieną So. Bostono ir Cambridge Vyčiai išvažiuoja ant p.p. Martinių farmos į Billerica, Mass. Gražiai pasilinksinti ir gerkai gryo oro į jaunus krutines pritraukti linki visiems.

Storasis Jonas.

Kazio Pakšto prakalbų laukia visi So. Bostono ir apylinkių lietuvių. Tikimės, nebus užvilti, nes p. K. Pakštas žada labai indomiu dalykų apie Lietuvos Vyčius papasakoti.

LINKSMA NAUJIENA. So.

Bostono Kooperatyvškos Bendrovės "Board of Directors" laikė susirinkimą ponedėlio vakare, 13 d. rugpjūčio. Tarp kitko buvo apkalbama kaip ir kokių būdu būtų galima pigiau parduoti prekes. Besvarstant atrasta, kad tik tuomet bus galima pigiau parduoti, kuomet nereikės užlaikyti žmogų "orderių" surinkimui ir jų išvežiojimui po stubas ir panaikinus davimą "kostumeriams" tavoro ant kredito.

Tad nutarta šaukti visuotinį Kooperacijos pajininkų (šerinkų) susirinkimą ir paduoti šį sumanymą apsarvartumui. Ir jeigu susirinkimas pripažins šį sumanymą įvykdytinu, tai rugsėjo mėnesyje reorganizuoti "biznį" ant tvirtų pamatų.

Tikimasi, kad visuomeniškas susirinkimas užgirs šį sumanymą ir jis bus įvykdytas gyveniman.

Be abejonės čia buvo padaryta klaida pirmųjų tvėrėjų, šios kooperacijos, pastatant biznį ant tokių netikusių pamatų. Bet klaidą padaryti pasitaiko kiekvienam žmogui gyvenant, tai nedyvai kad ir čia tas pats atsitiko. Bet syki klaidą patėmijus, galima ją atitaisyti.

Nugirdės.

"Darbininko" darbininkų automobilium geriausia, patogiausia ir pigiausia galima ir visus išvažiavimus nuvažiuoti.

Vieno naujoko motina iš So. Bostono pranešė laiškų vietos komitetui, kad jos sūnų būtinai paimtų į karę, nes jis turįs visus palinkimus prie mūšio. Ji sako laiške, jei jos sūnus Prancūzijoje taip smarkiai mušis, kaip So. Bostono, tai trumpu laiku generolu galės būti. Būsimas generolas, kaip teko patirti, prašo jį paliosuoti nuo kareiviavimo ir nurodo priežastį: motinos užlaikymą.

Turbūt geras paukštis tas sūnelis yra, kad nuo jo net motina nori pasiliuosuoti.

Vytautas.

JISAI ŽINO.

— Nuvažiuo į Rusiją Amerikos socialistų vadas Kapsukas ir... ir... ir... apie jo darbus nieko negirdėt.

— Tai nušnekoje... Kapsukas už Amerikos lietuvių socialistų revoliucijai surinktus pinigų stengiasi carui sostą sugrąžinti su pagelba... revoliucijos.

— Tai kiek jie ten tų revoliucijų suks.

— Ogi — visas.

— Kaip tai visas?

— Taip visas: žmonių revoliucija nuvertė carą ir išliuosavo Rusijos liaudį, socialistų revoliucija nuvertė žmonių valdžią ir įsteigė diktatūrą... o kas bus toliau — gal Kapsukas ir žino.

— Kad žinotų, tai netylėtų — tai jau aš žinau.

F. V.

Nauja Knyga

Ką tik išėjo iš spaudos Joannos Tamašauskaitės (Lakštutės) eilės. Knygelė 64 puslapių, ant gražios popieriaus. Kaina tik 25c. (tik vienas kvoteris). Agentams nuleidžiama didelis nušimtis. Galima gauti pas autorę: 720 N. Main Str., Kewanee, Ill.

Visos Lietuvos Žemlapis

Taisė M. Šalčius Kaina 60c. Reikalaukite "Darbininko" knygnę, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GERIAUSIA BUCERNĖ IR GROSERNĖ.

Mėsa ir kitokie valgomie daiktai pas mus užlaikomi švariai. Kainos pigesnės negu kitur. Ateikite persitikrinti.

Jos. Kaushpadas, Kampas 6-th ir D Sts., SO. BOSTON, MASS. Tel. S. B. 1052 M.

SOUTH BOSTON, MASS. TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APIEKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nešitrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatė lietuviška aptieka Bostono ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulį yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisijau per expressą.

K. AIDLAUSKAS

Aptiekorius ir Savininkas Tel So. Boston 21014 ir 21013. 226 Broadway, kampas O St.

Uždėta 1871

HENRY J. BOWEN

Real Estate & Insurance 469 Broadway, So. Boston Pirkdami pas mus nejudinamą turtą turėsite prielankų ir teisingą patarnavimą.



LIETUVIŠKI REKORDAI.

- E 3190. Trijs berneliai. Vakarinė daina.
- E 3191. Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo.
- E 3192. Giedu dainelę Gegužinės daina.
- E 3193. Linksma kraujo. (Polka).
- E 3192. Visų apleista. (Violin solo) Annie Laura. (Violin solo)
- E 3198. Ant kalno karklai siūbavo Pasijėjau žalia rūta.
- E 3199. Oi motule. (M. Pet-kas) Motuš, motuš. (M. P-kas)

Reikalaudami katalogo indėkit 5c. Adresuokite:

J. Girdes 170 Grand Street, Kampas Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. 4659 Greenpoint.

Vietinė Didžiausia Lietuviška KRAUTUVĖ Muzikališkų Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti laikrodžius, laikrodėlius, žiedų, Spilkų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (skripkų), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų.

Taipgi taisome visokius aukštinus daiktus: laikrodėlius, žiedus, bronzalius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarinetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakyms siunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėje yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiliksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduoti pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairus tavoro "in stock." Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.



DIDŽIAUSIA

KRAUTUVĖ

LIETUVIŠKA

CHICAGOJE

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, aukštinus žiedus, šliubius ir deimantinius, muzikus, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinais, ant kurių gali groti ir nemokantys visokius šokius, armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas. Dirba visokius senkielius del Drangyčių. Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicago orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI 4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7309

Katalogų visiems dykai, kas tik prisijau už 2c. Štampe.

Kaip su Raulu atsitiko

Ei Raulai, palauk aš tau pasakysiu apie savo nelaimes! Ką kokio? O gi išvažiavau su Ona grybaut ir nespėjau nei vienos lepės surast, kaip užeis lietus, kad net visos siulės išsileido.

Tai Mikai apsisaugok ir važiudamas į laukus pasiimk reinkotą. Jeigu neturi, tai nieko nelaukdamas nusipirk arba užsisakyk, tada drąsiai galėsi važiuoti gribauti.

Geriausius ir puikiausius reinkotus vyrams ir moterims daro STASYS PUTA.

So. Boston Raincoat Co. 344-278 Broadway, Tel. S. B. 1165-m. So. Boston.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.

V. LUKOSEVICIA, Minersville. - - Pa.

Mylėtojai muziką ir dainas 8 lekeijos lietuviškoj kalboj išsimokino (notų) "Gaidų" ant visokių instrumentų kad ir nesi matęs gaidų, išmoksi be mokytojo, kuriam mokėtum 50c už 1 lekeiją. Knygą \$1.50 parduodu už \$1.00. Adresuokit:

G. A. Baronas, Post Office, McKees Rocks, Pa.

Paieškojimai

Jeigu nori surasti savo gimines ar pažįstamus prisijauk paieškojimą į "Darbininką." So. Boston, Mass.

Už vieną sykį 50c.
"du" 75c.
"tris" \$1.00
Už paieškojimus pinigų siųskite iš karto.
"DARBININKAS," 242 W. Broadway,

GERA PROGA!

Pigiausiu parduoda geri vargonėliai. Nauji kaštavo \$125, greitam pirkėjui parduosiu už \$30. Priežastis pardavimo turiu dvejus, tai vieni atliekami. Bus prisijau gražiai. Adresuokit:

G. A. Baronas, Post Office, McKees Rocks, Pa.

Ieškau vietos už gspadinę prie gerb. klebonų. Turiu paliūdijimus jeigu būtų reikalinga. Kam iš gerb. klebonų būtų reikalinga, praneškite šiuo adresu:

K. Giedraičiūtė, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Paieškau vietos vargonininkas, moku savo darbą, nevedes. Jeigu iš gerb. klebonų kuriam reikalingas meldžiū kreipties: B. N. 177 New York Ave., Newark, N. J.

SKAITYK ČIA!

"Darbininko" knygnę galima gauti "Gyvojo Rožančiaus lapelių." Kaina 15c. už setą arba 15 dalių.

PASAKYK BROLAU, AR JAU RUOSIESI Į LIETUVĄ?

Jeigu ne, tai nekrauk kiems turtų mokėdamas angštą randą, bet GYVENK SAVO NAMUOSE, tegul kiti tau turtą krauną. UŽ MAŽĄ SUMĄ pasipirk didelį MŪRINĄ NAMĄ.

Parduodu 4 namus ALSTON, MASS. NN. 20, 22, 24 ir 26 ant HOOKER ST. kiekvienas namas po tris tuobas. NAMAI NAUJI. STATYTI 1916 m. Parduodu ant labai lengvų išlygų.

Kreipkitės tiesiog pas mane. JUOZAS KOWALIAUSKAS, 111 Salem St. Boston, Mass.

Nusipirk mosties.

Tai BUSI GRAUSI! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis ilima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutė 50c. ir \$1. Pinigus galit siųst ir stampas.

J. RIMKUS

P. O. Box 36, Holbrook, Mass

KIEKVIENAS LIETUVIS, NETURINTIS PIRMŲJŲ PILIETIŠKŲ POPIERIŲ VISAI PALIOSUOTAS NUO TARNAVIMO ARMIOJE.

Jau girdėjome apie tokius atsitikimus, kad valdininkai, vietoje to, kad išduoti blankas išpildymui delei pasiliuosavimo, paduoda pasirašyti blanką ant pirmų pilietiško popierių, su tikslu, kad vėliaus, įstatymišku būdu, galėtų paimti į kariuomenę. Jeigu nesuprantate klausimų, po kuriais liepia pasirašyti, geriaus nesirašykite, bet kreipkitės tiesiog pas mane, AŠ JUMS PATARNAUSIU KIEKVIENAM REIKALE.

NOTARAS IR TAIKOS TEISEJAS JUOZAS KOWALIAUSKAS, 11 Salem Str., Boston, Mass. 111 SALEM STR., BOSTON, MASS.

(Apgarsinimas)

Pasipirkite pavieniais numeriais "Darbininką," "Draugą" ir kitus katalikiškus laikraščius pas: Vincą Ramažauską, 11 South Leonard Str. WATERBURY, CONN.

Central Spa.

Broadway, So. Boston, Mass. Kampas Dorchester Street.

Geriausia vieta, kur galima gauti įvairių rūšių SALTAINIŲ, SALTAKOŠĖS (ice-cream), SODA ir CIGARŲ.

Taipgi įvairių FRUKTŲ-VAISIŲ. Prielankus patarnavimas. Tel. So. Boston 21032

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakare.

DR. JOHN MACDONNELL, M. D.

Galima susitikti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Ryti iki 9 val. Popietį 1 iki 3 vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso atypos 1-3 P. M. 7-9 P. M. 2-40 visokias ligas Priekaria Akilais

419 Boylston St. Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 7 iki 9 p. piet. Nuo 7 iki 8 vakarų. 809 BROADWAY Cor. G. St. SO. BOSTON. Tel. 902 S. B.

Dr. Ignatas Stankus

Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indiano Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaikų. Daro operacijas.

Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 p. piet. 7-9 vakarų, nedėliomis: 9-11 rito 1-4 p. piet.